

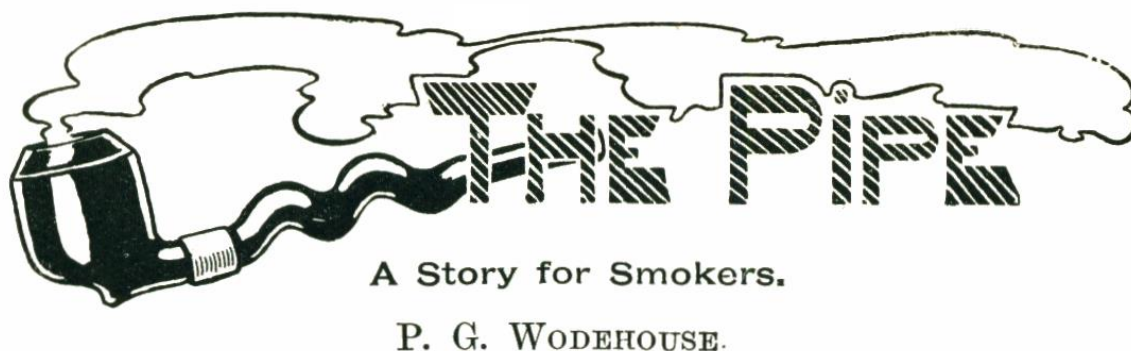
“De pijp”
door P.G. Wodehouse
in *Haarlem's Dagblad*, jrg.47, nr.14332,
p.6, 13 maart 1930.

Present-premie bij de vergadering van
The P.G.Wodehouse Society op
17 februari 2024 te Amsterdam

PGWS Document No.98

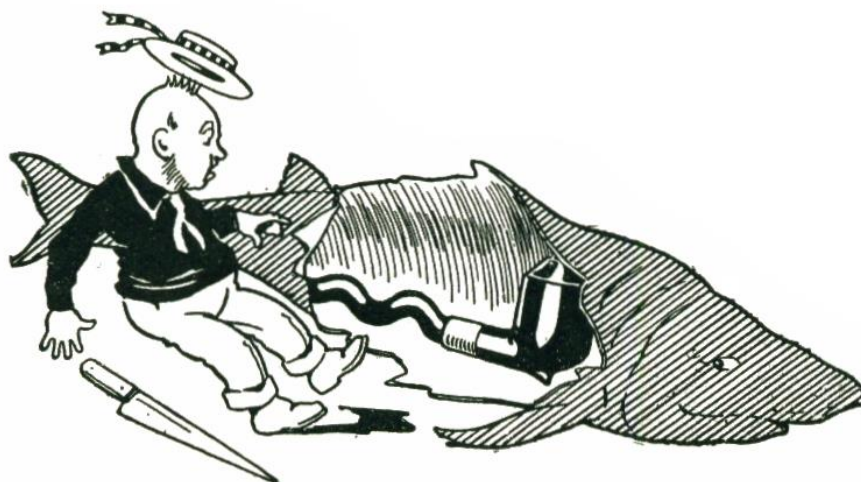
Utrecht
2024

De pijp – een vertaling van *The Pipe - A Story for Smokers*

In september 1905 verscheen in het Londense tijdschrift *Pearson's Magazine* het korte verhaal *The Pipe, a Story for Smokers*.

Het is een klein verhaal waarin Pillingshot uitlegt waarom hij sigaretten is gaan roken omdat hij zijn pijp kwijt is. Het was zijn lievelingspijp die hij tien jaar eerder gekocht had. Hij raakte zijn pijp kwijt die weer teruggevonden werd in de maag van een haai en later nog eens bij de Vesuvius.

He found the pipe inside a shark.

En er volgt nog een reeks sterke verhalen waarin de pijp steeds weer een rol speelt. Aan het eind duikt zijn vriend Harrison op, die een pijp gevonden heeft in een rookrijtuig in de buurt van York. En dat was uiteraard Pillingshots pijp. Hij kon weer pijproken!

In het artikel uit 1905 komen we grappig genoeg een das met blauwe hoefijzers tegen, die ook opduikt in *Ring for Jeeves* (1953), vertaald als: *De das met de blauwe hoefijzers* (1957). De naam Pillingshot kennen we al uit het schoolverhaal *How Pillingshot Scored* (1903) uit *The Captain*, maar de Pillingshot uit dit verhaal lijkt beduidend ouder.

Het *Haarlem's Dagblad* (H.D.) van 13 maart 1930 vertaalde dit korte verhaal in de serie *H.D. Vertellingen* als *De pijp*. Al eerder had het *Haarlem's Dagblad* hun lezers met Wodehouse kennis laten maken, in de boekvertaling van *Something New*, als het 61-delige feuilleton *De Scarabée* in 1924. Een los exemplaar van het blad kostte destijds 6 cent. Zoals bij zoveel dag-, week- en maandbladen, kreeg een abonnee als bonus ook een gratis ongevalverzekering. Het *Haarlem's Dagblad* vermeldde op de voorpagina de vergoedingen bij overlijden of levenslange arbeidsongeschiktheid (f 600), het verlies van een hand, voet of oog (f 400), duim (f 250), wijsvinger (f 150), elke andere vinger (f 50) en een arm- of beenbreuk leverde ook iets op (f 100). Over het verlies van een pijp wordt echter niet gerept.....

Peter Nieuwenhuizen

H. D. VERTELLINGEN.

(Nadruk verboden; auteursrecht voorbehouden).

De Pijp.

Uit het Engelsch, vertaald door

F. G. WODEHOUSE.

Ik bemerkte, dat Pillingshot cigaretten rookte en vroeg hem waarom. Ik heb mijn pijp verloren", zei de Pillingshot.

Hij sprak zonder aandoening.

Je schijnt het moedig te dragen, zeide ik koel", want Pillingshot kon het niet kalmer opgenomen hebben, als hij zijn schoonmoeder verloren had. Hij zag, dat het mij ontstemde en haastte zich het uit te leggen.

„Neen, neen, Smith", zeide hij haastig. Dat is het niet. Ik houdt hartstochtelijk veel van mijn pijp. Gedurende de lange jaren van onze vriendschap, van het eerste oogenblik af dat wij elkaar ontmoetten, hebben wij niet één enkele maal ruzie gehad. Je verwondert je, dat ik dan niet meer onder den indruk ben van het verlies? Ik zal het je zeggen. Het is, omdat ik weet, dat die pijp terug zal gevonden worden.

Terwijl hij deze woorden sprak, ging er zoo'n gelukkige glimlach over zijn gezicht, dat het bijna mooi werd, hetgeen wel een buitengewoon verschijnsel mocht heeten, want in normalen toestand was Pillingshot verre van knap.

„Tien jaren geleden" begon hij met een droomerige stem, kocht ik die pijp. Zonder Robertson — je kent Robertson toch? — zou ik haar nooit gezien hebben en wanneer Robertson op den dag des oordeels zich zal moeten verantwoorden, zal dit feit ten gunste van hem in herinnering gebracht worden. Het was niet zijne bedoeling dat ik de pijp zien zou; hij was onbewust bemiddelaar. Hij liep voor mij uit en daar ik hem niet wilde inhalen, stond ik stil en keek naar de étalage in een tabakswinkel. En daar zag ik haar." Hij wachtte even.

„Zij was een van die pijpen", zeide hij, die alle beschrijving te boven gaan. Zij was niet zuiver gebogen en ook niet zuiver recht. Je begrijpt wel wat ik bedoel. Ik ging den winkel binnen. Hoe bijzonder goed kan ik mij elke bijzonderheid van dat gesprek herinneren. Hoe verlangde ik ernaar mijn schat uit het pluche étui te rukken en ermee weg te snellen. Maar ik hield mijzelf in bedwang. Ik marchandeerde met den persoon achter de toonbank. Hij droeg een roode das met vijf blauwe hoefijzers er op, en hij had zich vergeten te scheren dien ochtend.

Na eenig heen en weer gepraat kocht ik de pijp, en twee weken lang wist ik wat volmaakt geluk beteekende. Daarna ging ik naar het buitenland en toen ik aan land stapte, bemerkte ik tot mijn groote ontsteltenis, dat de pijp niet langer in mijn bezit was. Ik adverteerde. Ik huurde omroepers. Ik liet de militairen uitrukken. Ik vroeg iedereen dien ik ontmoette, of zij mijn pijp ook gezien hadden. Niet gebogen en niet recht, legde ik uit. Eindelijk bezocht een eenvoudige visscher mij in mijn hotel en bracht de pijp mede. Ik overlaadde hem met belooningen en beloofde hem in mijn testament te gedenken. Hij bedankte mij en zeide dat hij het wel de moeite waard vond te vermelden, dat hij de pijp in een haal gevonden had.

Ongeveer een week later ging ik met een paar vrienden naar den krater van de Vesuvius kijken. Toen ik over de rand boog om alles nauwkeuriger te beschouwen gleed mijn pijp uit den mond en viel in den afgrond. Toen gaf ik beslist alle hoop op. Ik bestelde een stel rouwkleeren en kocht een doos met honderd cigaretten. Ik kon er niet toe komen een andere pijp tusschen mijn lippen te nemen. Ik voelde, dat het heiligschennis zoude zijn. Op een zekeren ochtend kwam de hôtehouder binnen om aan te kondigen, dat er een uitbarsting van de Vesuvius had plaats gehad gedurende den nacht. Hij liet het doorschemeren alsof hij dat alles voor ons genot zoo geschikt had, en hoopte dat wij ons dat later zouden herinneren. Ze had drie dorpen verwoest, zeide hij en hij vroeg, of wij lust hadden te gaan kijken.

Wij gingen er heen en onder het wandelen stootte mijn voet tegen iets. Daar lag mijn pijp tegen een stuk lava. Iets geschroeid, maar verder niet beschadigd.

Eens werd ik gevangen genomen door roovers. Zij namen alles wat ik bezat, mijn geld, mijn horloge, mijn kleeren, mijn laarzen en mijn wandelstok — alles behalve mijn pijp.

Ik keerde naar Engeland terug en werd bijna dadelijk door een auto overreden. Ik brak mijn linker been en drie ribben, maar niet mijn pijp. Ik werd na verloop uit het hospitaal, waar ik verpleegd was, ontslagen en nam een invatie van een vriend aan om op zijn landgoed te komen jagen.

Op den tweeden ochtend schoot een der gasten, die wat ook zijn verdere verdiensten mochten zijn, geen prima schutter was, mij in den arm en de dokter verklaarde, dat, als het schot een weinig meer naar links getroffen had, mijn pijp geraakt zoude zijn.

Eenigen tijd later.....

Op dit oogenblik kwam Harrison binnen.

„Hallo, Pillingshot", zeide hij, waarom rook je sigaretten?"

Pillingshot zeide dat hij zijn pijp verloren had.

„Toevallig" zeide Harrison, „ik heb een pijp gevonden. Ze lag onder een zitplaats in een eerste klasse rookcoupé, dicht bij York. Mijn voet stootte er tegen."

„Hoe zag de pijp er uit?"

„Nu, zij was niet geheel gebogen en ook niet precies recht. Hier is ze". Pillingshot uitte een kreet van verrukking en riep dringend om tabak.